

Gaza: Nooit Meer is Nu - Een Wanhopige Smeekbede om Militaire Interventie

“De misdaad van genocide is niet alleen een misdaad tegen een volk - het is een misdaad tegen de menselijkheid.”
Secretaris-Generaal van de VN, 2004

De situatie in Gaza heeft een kritiek punt bereikt waarbij militaire interventie niet alleen juridisch toelaatbaar is, maar zelfs verplicht is onder internationaal recht. De voortdurende blokkade en militaire operaties van Israël hebben een humanitaire catastrofe veroorzaakt, waarbij het Internationale Gerechtshof (ICJ) een “plausibel risico” op genocide heeft vastgesteld. Diplomatie, sancties en juridische uitspraken hebben gefaald om het gedrag van Israël te veranderen, waardoor militaire interventie de enige levensvatbare optie is om verdere wreedheden te voorkomen. Dit argument is gebaseerd op de verplichtingen van Israël onder internationaal humanitair recht (IHR), de uitspraken van het ICJ, de plicht om genocide te voorkomen, het recht op collectieve zelfverdediging, de doctrine van de Verantwoordelijkheid om te Beschermen (R2P) en de juridische status van de territoriale wateren van Gaza. Hoewel Israël en zijn bondgenoten - de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland - een dergelijke actie zullen veroordelen, biedt de steun van Rusland en China, gecombineerd met de lopende procedures van het ICJ, een robuuste juridische en geopolitieke weg voorwaarts.

Verplichtingen van Israël als Bezettende Macht

Als bezettende macht in Gaza is Israël gebonden aan de **Vierde Geneefse Conventie (1949)**, die specifieke verplichtingen oplegt om de burgerbevolking te beschermen. Artikel 55 van de Conventie stelt:

“De Bezettende Macht heeft de plicht, voor zover de middelen die haar ter beschikking staan, de voedsel- en medische voorraden van de bevolking te waarborgen; in het bijzonder dient zij de benodigde levensmiddelen, medische voorraden en andere goederen in te voeren als de middelen van het bezette gebied ontoereikend zijn.”

De blokkade van Israël, die voedsel, medische voorraden en essentiële goederen beperkt, schendt deze verplichting. Na 143 dagen van belegering heeft Gaza alle reserves uitgeput en bevindt zich nu in IPC-fase 4 (noodsituatie) / fase 5 (catastrofale hongersnood). Het falen van Israël om humanitaire hulp toe te staan zoals vereist door de Geneefse Conventie biedt een fundamentele rechtvaardiging voor interventie om toegang te herstellen en burgers te beschermen.

Genocide onder de Conventie: Opzettelijke Vernietiging door Levensomstandigheden

De **Genocideconventie van 1948**, Artikel II, punt c, definieert genocide als:

“Het opzettelijk opleggen van levensomstandigheden aan de groep die bedoeld zijn om haar fysieke vernietiging, geheel of gedeeltelijk, te bewerkstelligen.”

De 143 dagen durende belegering van Israël, het verbod op UNRWA en de afhankelijkheid van het dodelijke distributiesysteem voor hulp van GHF, illustreert dit. De dood van 1.021 mensen en het verwonden van 6.511 bij distributiepunten, samen met de aanval van de IDF op 20 juli 2025 op een konvooi van het Wereldvoedselprogramma - waarbij 94 mensen werden gedood en 150 gewond raakten - tonen de intentie om overleving te belemmeren. De onomkeerbare schade van een IPC-fase 5 hongersnood, vooral voor kinderen, onderstreept het genocidale karakter van deze omstandigheden.

Voorlopige Maatregelen van het ICJ die Humanitaire Hulp Verplichten

In *Zuid-Afrika tegen Israël* (2024) heeft het ICJ voorlopige maatregelen uitgevaardigd in reactie op de aanvraag van Zuid-Afrika onder de Genocideconventie, waarbij een “plausibel risico” op genocide in Gaza werd vastgesteld als gevolg van de militaire operaties en blokkade van Israël. Het Hof beval Israël om:

“Alle maatregelen binnen zijn macht te nemen om de uitvoering van alle handelingen binnen de reikwijdte van Artikel II van [de Genocide] Conventie te voorkomen” en “de levering van dringend benodigde basisdiensten en humanitaire hulp mogelijk te maken.”

De voortdurende beperking van hulp door Israël en de escalatie van militaire operaties tonen niet-naleving van deze bindende maatregelen. Deze ongehoorzaamheid creëert een juridische basis voor militaire interventie om de uitspraak van het ICJ af te dwingen en humanitaire toegang te garanderen.

De LaGrand-uitspraak: Voorlopige Maatregelen zijn Verplicht

De bindende aard van de voorlopige maatregelen van het ICJ werd vastgesteld in *LaGrand (Duitsland tegen de Verenigde Staten, 2001)*, waar het Hof oordeelde:

“Voorlopige maatregelen die door het Hof worden aangegeven, zijn bindend voor de partijen.”

Het niet naleven van de voorlopige maatregelen van 2024 door Israël is een schending van het internationaal recht. Het *LaGrand*-precedent benadrukt dat staten ICJ-bevelen niet zonder consequenties kunnen negeren, wat militaire interventie rechtvaardigt om naleving af te dwingen en de bevolking van Gaza te beschermen.

Bosnië tegen Servië: Plicht om Genocide te Voorkomen

De uitspraak van het ICJ in *Bosnië en Herzegovina tegen Servië en Montenegro* (2007) legt een duidelijke verplichting op aan staten om te handelen wanneer zij op de hoogte zijn van een ernstig risico op genocide. Het Hof oordeelde:

“Een Staat... is verplicht alle redelijkerwijs beschikbare middelen in te zetten om genocide te voorkomen, voor zover mogelijk, wanneer zij weet heeft van een ernstig risico dat genocide zal worden gepleegd.”

De vaststelling van het ICJ van een “plausibel risico” op genocide in Gaza activeert deze plicht. Wanneer niet-militaire maatregelen - diplomatie, sancties en juridische procedures - falen, wordt militaire interventie een wettige en noodzakelijke stap om genocide te voorkomen, zoals vereist door de *Bosnië*-uitspraak.

Artikel 51 van het VN-Handvest: Collectieve Zelfverdediging

Artikel 51 van het VN-Handvest bevestigt het inherente recht van staten op zelfverdediging, inclusief collectieve zelfverdediging, en stelt:

“Niets in het huidige Handvest zal het inherente recht op individuele of collectieve zelfverdediging aantasten indien een gewapende aanval plaatsvindt tegen een Lid van de Verenigde Naties, totdat de Veiligheidsraad de nodige maatregelen heeft genomen om de internationale vrede en veiligheid te handhaven.”

Dit recht is niet beperkt tot VN-lidstaten noch beperkt door andere bepalingen van het Handvest. De blokkade en militaire operaties van Israël vormen een voortdurende gewapende aanval tegen de bevolking van Gaza. De inherente aard van dit recht stelt staten in staat om in collectieve zelfverdediging te handelen, zelfs zonder goedkeuring van de VN-Veiligheidsraad (UNSC), vooral wanneer de Raad verlamd is door veto's van de VS. Dit biedt een juridische weg voor militaire interventie om de acties van Israël af te weren en burgers te beschermen.

Erkenning van Palestina: Versterking van Artikel 51

De status van Palestina versterkt het argument voor collectieve zelfverdediging. Erkend door meer dan 140 staten en in 2012 door de Algemene Vergadering van de VN (Resolutie 67/19) de status van niet-lid waarnemerstaat verleend, geniet Palestina brede maar onvolledige internationale erkenning. Internationaal recht kent geen definitieve regel voor staatsschap, volgens de **Montevideo Conventie (1933)**, die criteria opsomt zoals grondgebied, bevolking, regering en capaciteit voor buitenlandse betrekkingen. De erkenning van Palestina vestigt het als een legitieme entiteit onder aanval, waardoor andere staten collectieve zelfverdediging kunnen inroepen onder Artikel 51 namens Palestina, vooral gezien de onwettige acties van Israël tegen Gaza.

Verantwoordelijkheid om te Beschermen (R2P): Een Mandaat voor Actie

De **R2P-doctrine**, goedgekeurd in het **Uitkomstdocument van de Wereldtop 2005**, biedt verdere ondersteuning voor interventie. Het schetst drie pijlers: - **Pijler I**: "Elke individuele Staat heeft de verantwoordelijkheid om zijn bevolkingen te beschermen tegen genocide, oorlogsmisdaden, etnische zuivering en misdaden tegen de menselijkheid." - **Pijler II**: "De internationale gemeenschap heeft de verantwoordelijkheid om individuele staten aan te moedigen en te helpen bij het nakomen van die verantwoordelijkheid." - **Pijler III**: "Als een staat duidelijk faalt om zijn bevolkingen te beschermen, moet de internationale gemeenschap bereid zijn om passende collectieve actie te ondernemen."

Israël, als bezettende macht, heeft gefaald om de bevolking van Gaza te beschermen (Pijler I). Internationale inspanningen via diplomatie en sancties zijn geblokkeerd of ineffectief geweest (Pijler II), wat **Pijler III** activeert, die militaire interventie omvat als een wettige reactie wanneer een staat duidelijk faalt om zijn bevolking te beschermen. Gezien de verlamming van de Veiligheidsraad, zijn staten gerechtigd om collectief te handelen onder R2P.

Territoriale Wateren van Gaza: Herstel van Palestijnse Rechten

Israël claimt Gaza niet als zijn grondgebied, wat aanzienlijke implicaties heeft voor de wettigheid van militaire interventie in de territoriale wateren van Gaza. De **VN-Conventie over het Recht van de Zee (UNCLOS)**, Artikel 2, stelt:

"De soevereiniteit van een kuststaat strekt zich, buiten zijn landterritorium en binnenwateren, uit tot een aangrenzende zeestroom, aangeduid als de territoriale zee."

Aangezien Israël geen soevereiniteit over Gaza claimt, heeft het geen juridische basis om de territoriale wateren van Gaza (tot 12 zeemijl) te controleren of daar een blokkade af te dwingen. Het adviserende oordeel van het ICJ in 2024 verklaarde de bezetting van de Palestijnse gebieden door Israël onwettig, wat de claim om de wateren van Gaza te controleren verder ondermijnt. Militaire interventie om de blokkade te doorbreken en humanitaire hulp te leveren is geen territoriale agressie tegen Israël, omdat het geen legitieme territoriale claim betwist. In plaats daarvan herstelt het de rechten van de Palestijnen op hun territoriale wateren onder internationaal recht, vrijgesteld van goedkeuring door de Veiligheidsraad onder bepalingen die territoriale integriteit beschermen.

Het Madleen-incident: Piraterij in Dienst van Genocide

Een van de duidelijkste demonstraties van Israëls intentie om Gaza tot onderwerping te verhongeren vond ver van zijn kusten plaats. Israëlische zeestrijdkrachten onderschepten de *Madleen*, een schip onder Britse vlag van de Vrijheidsvloot dat humanitaire hulp ver-

voerde, meer dan **160 zeemijl uit de kust** - diep in internationale wateren. Aan boord waren **twalf burgeractivisten**, waaronder **Greta Thunberg** en de Franse Europarlementariër **Rima Hassan**.

Israëlische troepen gingen met geweld aan boord van het schip, hielden de activisten vast en confisqueerden alle hulp - een daad die kwalificeert als piraterij onder **Artikel 101 van de VN-Conventie over het Recht van de Zee (UNCLOS)**:

“Elke onwettige daad van geweld of detentie, of elke daad van plundering, gepleegd voor privédoeleinden door de bemanning of de passagiers van een particulier schip... op volle zee tegen een ander schip.”

Deze agressieve daad was geen geïsoleerd incident - het was een duidelijke bevestiging van Israël's intentie om **alle humanitaire hulp te blokkeren**, zelfs wanneer deze afkomstig is van internationaal erkende schepen in neutrale wateren. De kaping van de *Madleen* schond niet alleen het internationale maritieme recht, maar **bewijst verder het ware doel van de belegering**: het ontzeggen van de 2 miljoen inwoners van Gaza toegang tot de meest elementaire levensbehoeften.

Door humanitaire inspanningen ver van zijn geclaimde jurisdictie aan te vallen, ontmaskerde Israël de belegering als **geen veiligheidsmaatregel**, maar een campagne van **honger en intimidatie**. Het incident onderstreept de **dringende noodzaak van militaire interventie** om de maritieme rechten van de Palestijnen te herstellen en de veilige levering van levensreddende hulp te garanderen.

Geopolitieke Steun en Juridische Strategie

Elke militaire interventie om de blokkade van Israël op Gaza te doorbreken zal felle politieke tegenstand ondervinden van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Deze staten hebben consequent de acties van Israël verdedigd en verantwoording bij de Verenigde Naties geblokkeerd. Echter, de mondiale stroming verandert. De ernst van de crisis in Gaza - en de openlijke minachting van Israël voor internationaal recht - heeft ruimte gecreëerd voor een nieuwe coalitie van staten om te handelen.

Rusland en China, hoewel onwaarschijnlijk om een militaire inspanning te leiden, hebben publiekelijk de belegering van Israël veroordeeld en de rechten van de Palestijnen in internationale fora gesteund. Beide hebben vetorecht in de **VN-Veiligheidsraad (UNSC)** en zouden elke resolutie kunnen blokkeren die gericht is op het criminaliseren van humanitaire interventie. Dit weerspiegelt dezelfde politieke dekking die de VS de afgelopen 21 maanden aan Israël hebben geboden. Het geopolitieke precedent is duidelijk: vetomachten worden gebruikt om bondgenoten te beschermen, niet om onpartijdige rechtvaardigheid af te dwingen.

Staten die ingrijpen kunnen juridische uitdagingen tegenkomen, waaronder pogingen om een dergelijke actie als onwettige agressie af te schilderen. Echter, de juridische grondslag van de interventie - in **voorlopige maatregelen van het ICJ**, de **Genocideconventie** en de **Verantwoordelijkheid om te Beschermen (R2P)**-doctrine - maakt dergelijke uitdagingen

zwak en niet overtuigend. Het ICJ heeft al een “plausibel risico op genocide” in Gaza vastgesteld en Israël bevolen humanitaire hulp toe te staan. Een interventie die is ontworpen om dit mandaat af te dwingen is geen schending van internationaal recht - het is de **vervulling** ervan.

Bovendien zal de lopende genocidezaak van het ICJ tegen Israël waarschijnlijk ernstige schendingen van de **Genocideconventie** bevestigen, wat elke interventie die gericht is op het stoppen van massale wreedheden en het herstellen van humanitaire toegang verder legitimeert. Staten die nu handelen zullen niet alleen aan de juiste kant van de geschiedenis staan - ze zullen aan de juiste kant van de wet staan.

Conclusie: Een Juridische en Morele Noodzaak

Internationaal recht eist actie wanneer de dreiging van genocide reëel is - en in Gaza is die dreiging niet langer theoretisch. De blokkade van Israël, in strijd met de **Vierde Geneefse Conventie**, en zijn openlijke verzet tegen de **bindende voorlopige maatregelen van het ICJ**, bieden meerdere overlappende juridische gronden voor **onmiddellijke militaire interventie**.

De Verenigde Staten hebben hun vetorecht gebruikt om Israël te beschermen tegen verantwoording. Nu kunnen **Rusland en China** - beide uitgesproken voorstanders van Palestijnse rechten - de gunst beantwoorden door elke humanitaire coalitie te beschermen tegen represailles van de Veiligheidsraad. De **voorlopige maatregelen van het ICJ**, en de waarschijnlijke uitkomst van de lopende genocidezaak, bieden een juridisch kader dat interventie legitimeert en achteraf rechtvaardigt om internationaal recht af te dwingen en levens te redden.

Wachten op een definitieve genocide-uitspraak voordat actie wordt ondernomen, zou zijn als het vragen aan brandweerlieden om te wachten op een brandstichtingsrapport terwijl een huis in vlammen opgaat.

Voor veel te veel mensen in Gaza is het al te laat. Maar het ergste kan nog steeds worden afgewend - **als zelfs maar een paar staten handelen met moed, vastberadenheid en een helder geweten**.

Dit is niet het moment voor meer verklaringen. Het is de tijd voor schepen, voor konvooien, voor bescherming.

Het is de tijd om de belegering te doorbreken.